

KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS

JUDUL : KEBERKESANAN PROGRAM LATIHAN INDUSTRI DI KALANGAN PELAJAR IJAZAH SARJANA MUDA KEJURUTERAAN (KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN)

SESI PENGAJIAN : 2002 / 2003

Saya BIBIE SARA BT SALLEH (790811-06-5510)
(HURUF BESAR)

mengaku membenarkan tesis (PSM/Sarjana/Doktor Falsafah) ini disimpan di **Perpustakaan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn** dengan syarat-syarat seperti berikut :

1. Tesis adalah hakmilik Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn
2. Perpustakaan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran di antara institusi pengajian tinggi.
4. ** Sila tandakan ( )

SULIT

(Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972)

TERHAD

(Mengandungi maklumat TERHAD yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan dijalankan)

TIDAK TERHAD

Disahkan oleh:

(TANDATANGAN PENULIS)

(TANDATANGAN PENYELIA)

Alamat Tetap : NO 9 KG PINTAS BATU,

27310C BENTA, KUALA LIPIS

PAHANG DARUL MAKMUR

Tarikh : 5 SEPTEMBER 2002

EN. ASRI BIN SELAMAT

(Nama Penyelia)

Tarikh : 5 SEPTEMBER 2002

CATATAN:

- * Potong yang tidak berkenaan.
- ** Jika tesis ini SULIT atau TERHAD, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh tesis ini perlu dikelaskan sebagai SULIT atau TERHAD.
- *** Tesis dimaksudkan sebagai tesis bagi Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan atau disertai bagi pengajian secara kerja kursus dan penyelidikan, atau Laporan Projek Sarjana Muda (PSM).

**THE EFFECTIVENESS OF INDUSTRIAL TRAINING
AMONGST THE BACHELOR OF ENGINEERING STUDENTS OF
KOLEJ UNIVERSITI TEKNOLOGI TUN HUSSEIN ONN**

BIBIE SARA BT SALLEH

A Master's Project submitted in fulfillment of the requirements for the award of
the Master In Technical and Vocational Education

Department of Technical and Vocational
Engineering Technology Faculty
Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn

September 2002

*Untuk mak, apak, abang Pi, Duankey, Na, Abang Yatim, Illa Main, Kak Nizah,
Kak Pidah dan rakan-rakan serumah yang tersayang,
segala curahan kasih, sokongan dan kritikan dan doa kalian
tidak akan dilupakan*

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

PENGHARGAAN

Dengan Nama Allah Yang Maha Pemurah Lagi Maha Mengasihani.
Salawat dan salam ke atas Junjungan Besar Nabi Muhammad S.A.W.

Setinggi-tinggi penghargaan saya tujukan kepada penyelia projek En. Asri Bin Selamat di atas segala tunjuk ajar dan bimbingan yang berterusan dan tidak berbelah bahagi. Tanpa bimbingan beliau, tidak mungkin projek ini akan berjaya.

Ucapan terima kasih yang tidak terhingga juga buat semua yang banyak membantu dalam merealisasikan dan menjayakan projek ini. Segala tunjuk ajar dan jasa kalian amat berharga.

PTAA (PERPUSTAKAAN TUNJUKKAN AMINAH)

ABSTRAK

Projek Sarjana yang bertajuk “Keberkesanan Program Latihan Industri di Kalangan Pelajar Ijazah Sarjana Muda Kejuruteraan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn adalah untuk menguji tahap keberkesanan latihan industri dari persepsi pelajar yang telah menjalani latihan industri. Responden terdiri daripada 60 orang iaitu 21 orang pelajar Kejuruteraan Awam, 20 pelajar Kejuruteraan Elektrik dan 19 orang pelajar Kejuruteraan Mekanikal. Kajian ke atas tahap keberkesanan latihan industri adalah dilihat dari 3 persoalan kajian yang pertama iaitu, 1- sejauhmanakah peranan yang dimainkan oleh pihak KUiTTHO dalam menentukan kesesuaian program latihan industri, 2- apakah tahap kesediaan pelajar KUiTTHO dalam menjalani latihan industri dan 3-sejauhmanakah sokongan yang diberikan oleh pihak organisasi terhadap program latihan industri. Data-data dianalisis daripada soal-selidik ke dalam bentuk min dan peratusan. Dapatan kajian menunjukkan tahap keberkesanan program latihan industri di kalangan pelajar Ijazah Sarjana Muda Kejuruteraan KUiTTHO adalah tinggi merujuk kepada tahap kesediaan pelajar dalam menjalani latihan dan sokongan organisasi tempat latihan terhadap program latihan industri. Tetapi tahap keberkesanan yang merujuk kepada peranan pihak KUiTTHO dalam menentukan kesesuaian latihan industri adalah di tahap sederhana.

ABSTRACT

The Master's project had carried out project namely "The Effectiveness of Industrial Training Amongst the Bachelor of Engineering Students of Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn" is to measure the effectiveness of the industrial training from the student's perception. Respondents had been taken from 60 students, 21 from Civil Engineering students, 20 from Electrical Engineering students and 19 from Mechanical Engineering students. This survey includes these mankind, 1- how far the KUiTTHO itself plays its role to determine the effectiveness of the industrial training amongst the students, 2-the readiness of KUiTTHO students to get involved in the industrial training, 3- how far the collaboration given by the respective government and private sectors towards this program. Recorded data and analysis concerning this research had been distributed by using SPSS in the form of mean and percentage. The result of this result shows that the effectiveness stage of industrial training program amongst the KUiTTHO students are high is referred the readiness stage of students to go for industrial training and the collaborating given by respective factors. Whereas the effectiveness the role played by the KUiTTHO itself to determine its success and suitability is moderate stage.

KANDUNGAN

BAB	PERKARA	MUKA SURAT
	<i>Halaman judul</i>	i
	<i>Halaman pengakuan</i>	ii
	<i>Halaman dedikasi</i>	iv
	<i>Halaman penghargaan</i>	v
	<i>Abstrak</i>	vi
	<i>Abstract</i>	vii
	<i>Senarai kandungan</i>	viii
	<i>Senarai jadual</i>	xii
	<i>Senarai rajah</i>	xiii
	<i>Senarai lampiran</i>	xiv

BAHAGIAN SATU

PENDAHULUAN

BAB 1	PENDAHULUAN	
	1.0 Pengenalan	1
	1.1 Latar Belakang	3

1.2	Pernyataan Masalah	4
1.3	Persoalan Kajian	4
1.4	Objektif Kajian	5
1.5	Kepentingan Kajian	5
	1.5.1 Penyelidik	6
	1.5.2 KUiTTHO	6
	1.5.3 Pelajar	6
	1.5.4 Industri	6
1.6	Skop Kajian	7
1.7	Definisi Istilah	7

BAHAGIAN DUA KAJIAN LITERATUR

BAB 2 KAJIAN LITERATUR

2.0	Pengenalan	9
2.1	Amalan Latihan Industri di Negara Maju	10
2.2	Tujuan Latihan Industri	11
2.3	Objektif Latihan Industri	12
2.4	Faedah Latihan Industri	13
2.5	Peranan KUiTTHO Dalam Menentukan Kesesuaian Latihan Industri	16 20
2.6	Kesediaan Pelajar	18
2.7	Sokongan Organisasi Tempat Latihan	19
2.8	Kesimpulan	22

**BAHAGIAN TIGA
METODOLOGI KAJIAN**

BAB 3   METODOLOGI KAJIAN

3.0	Pengenalan	23
3.1	Rekabentuk Kajian	23
3.2	Persampelan	24
3.3	Instrumen Kajian	25
3.4	Pengumpulan Data	27
3.5	Analisis Data	27
3.6	Kajian Rintis	28
3.7	Batasan Kajian	28

**BAHAGIAN EMPAT
ANALISIS DATA**

BAB 4   ANALISIS DATA

4.0	Pengenalan	30
4.1	Analisis Seksyen A	32
4.1.1	Peratusan Responden Mengikut Bidang Akademik	33
4.1.2	Peratusan Responden Mengikut Jantina	34
4.2	Analisis Seksyen B	34
4.3	Analisis Seksyen C	38
4.4	Analisis Seksyen D	42

4.5	Kesimpulan	46
-----	------------	----

BAHAGIAN LIMA

KESIMPULAN DAN CADANGAN

BAB 5 KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.0	Pengenalan	47
5.1	Perbincangan	48
	5.1.1 Perbincangan Analisis Seksyen B	48
	5.1.2 Perbincangan Analisis Seksyen C	51
	5.1.3 Perbincangan Analisis Seksyen D	54
5.2	Kesimpulan	59
5.3	Cadangan	59
	5.3.1 Cadangan Produk	59
	5.3.1.1 Senarai Semakan	59
	5.3.1.2 Mendokumen Fail Pengurusan Latihan Industri KUiTTHO Menurut ISO 9000 : 2001	60
	5.3.1.3 Buku Panduan Penyeliaan	60
	5.3.2 Cadangan Lain	61
	5.3.2.1 Mengadakan Peperiksaan Kelayakan Untuk Menjalani Latihan Industri	61
	BIBLIOGRAFI	62
	LAMPIRAN	65

SENARAI JADUAL

NO. JADUAL	TAJUK	MUKA SURAT
3.1	Jadual Populasi dan Sampel Pelajar	24
3.2	Pemarkahan Item-Item Skala Likert	27
4.1	Skala Dan Keputusan Analisis	32
4.2	Jadual Tahap Kecenderungan	42
4.3	Analisis Peratusan Dan Min Bagi Kesesuaian Latihan Industri Yang Dimainkan Oleh Pihak Kuittho	45
4.4	Analisis Peratusan Dan Min Bagi Pandangan Responden Terhadap Kesediaan Pelajar Dalam Menjalani Latihan Industri	51
4.5	Analisis Peratusan Dan Min Bagi Pandangan Responden Terhadap Sokongan Organisasi Latihan	57

SENARAI RAJAH

NO. RAJAH	TAJUK	MUKA SURAT
4.1	Peratus Responden Mengikut Bidang Akademik	43
4.2	Peratus Responden Mengikut Jantina	44
4.3	Graf Menunjukkan Peratus Responden Melawan Item Bagi Kesesuaian Latihan Industri Yang Ditetapkan Oleh Pihak Kuittho	46
4.4	Graf Menunjukkan Peratus Responden Melawan Item Bagi Tahap Kesianaan Pelajar Yang Menjalani Latihan Industri	52
4.5	Graf Menunjukkan Peratus Responden Melawan Item Bagi Kesesuaian Latihan Industri Yang Ditetapkan Oleh Pihak KUiTTTHO	58

PTM
PERIKATAN TUNJANGAN AMANAH

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN	TAJUK	MUKA SURAT
A	Borang soal-selidik (untuk diisi oleh pelajar)	65
B	Data SPSS	66

PTTA UTHM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUN AMINAH

BAB I

PENDAHULUAN

1.0 Pengenalan

Latihan Industri adalah latihan amali di sesebuah organisasi atau industri yang dilalui oleh pelajar dalam jangkamasa yang ditetapkan oleh institut untuk mendapat pengalaman sebenar di organisasi atau industri berkenaan. Institusi pengajian tinggi seperti Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn (KUiTTHO) juga terlibat sama dalam usaha ini melalui pendidikan untuk membantu negara melahirkan tenaga kerja yang berkualiti, berdaya saing dan memiliki pengetahuan dan kemahiran yang memenuhi spesifikasi industri dan pasaran dunia. Program latihan industri (LI) yang memakan masa selama dua bulan ini adalah satu daripada matapelajaran yang telah ditetapkan oleh KUiTTHO dan ia perlu diikuti dengan jayanya oleh setiap- pelajar tahun tiga ke atas yang berdaftar. Matapelajaran ini diwujudkan sebagai pelengkap yang penting dalam bidang Kejuruteraan Awam, Elektrik dan Mekanikal. Dengan bimbingan dan seliaan ahli akademik dari institusi dan ahli professional dari industri, pelajar

berpeluang untuk mengembang dan mempertingkatkan kemahiran melalui amalan dalam suasana pekerjaan yang sebenar.

Umumnya, latihan industri ini diwujudkan untuk memberi pendedahan kepada para pelajar supaya mengetahui situasi alam pekerjaan di organisasi dan industri. Dengan ini, pelajar dapat menambahkan pengalaman mereka dalam pelbagai aspek seperti mental, intelektual emosi, fizikal dan sosial.

Latihan industri adalah penting buat ahli akademik agar dapat memahami lebih mendalam tentang penggunaan segala teori yang disampaikan kepada pelajar. Kaedah dan kandungan pengajaran perlu diseimbangkan untuk memastikan aspek teori dan penggunaan boleh dimanfaatkan seoptimum mungkin oleh para pelajar. Hasilnya, para pelajar akan dilengkapi dengan pengetahuan dan kebolehan yang relevan dan memadai sebelum mereka mencecah kaki ke alam pekerjaan.

Secara asasnya, komponen utama di dalam latihan industri ialah pelajar, institusi dan industri (Ismail Aasis, 2001). Industri memainkan peranan penting dalam memberikan peluang kepada pelajar untuk mengenalpasti keadaan di industri untuk dipraktikkan nanti. Manakala pihak institusi pula terlibat dengan perancangan yang teliti bagi memenuhi kehendak objektif dan matlamat yang telah ditetapkan. Pelajar pula adalah bertanggungjawab untuk menjalani latihan dengan cemerlang.

1.1 Latar Belakang Kajian

Latihan industri diwujudkan untuk memberi pendedahan kepada para pelajar supaya mengetahui situasi alam pekerjaan di organisasi dan industri. Walaupun latihan industri di kalangan pelajar telah lama dipraktikkan di mana-mana insituti pengajian tinggi termasuklah di KUiTTHO, namun keberkesanan program latihan industri masih belum pernah ditentukan secara keseluruhannya khususnya dalam pengajian kejuruteraan di KUiTTHO. Keperluan untuk mengkaji keberkesanan latihan industri telah diutarakan oleh Robyn Peterson (1992). Beliau mengatakan penentuan dan analisis ke atas latihan industri mesti dibuat secara sistematik dan menyeluruh kerana terdapat program latihan yang kerap menimbulkan masalah daripada menyelesaikan masalah. Maka, untuk mencapai matlamat latihan industri, objektif latihan industri yang dibentuk perlu mengambil kira faktor-faktor yang boleh meningkatkan keberkesanan latihan industri.

Oleh itu, pengkaji ingin mengkaji keberkesanan program latihan industri yang dilihat daripada tanggapan pelajar KUiTTHO yang pernah menjalani latihan industri. Komponen-komponen utama yang terlibat dalam meningkatkan tahap keberkesanan latihan industri ialah pelajar, organisasi tempat latihan dan pihak KUiTTHO sendiri.

1.2 Pernyataan Masalah

Kajian ini dijalankan adalah untuk mengetahui samada pelajar Sarjana Muda Kejuruteraan Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn memperoleh manfaat daripada program latihan industri yang telah mereka ikuti.

1.3 Persoalan Kajian

Bagi mengkaji keberkesanan latihan industri di kalangan, beberapa persoalan kajian telah timbul seperti berikut :

- 1) Sejauh manakah peranan yang dimainkan oleh KUiTTHO dalam menentukan kesesuaian program latihan industri terhadap pelajar?
- 2) Apakah tahap kesediaan pelajar KUiTTHO dalam menjalani latihan industri?
- 3) Sejauh manakah sokongan yang diberikan oleh pihak organisasi terhadap program latihan industri?
- 4) Apakah perkara yang meningkatkan keberkesanan program latihan industri di KUiTTHO?

1.4 Objektif Kajian

Pada umumnya, kajian ini bertujuan memahami perkara yang berkaitan dengan keberkesanan latihan. Perkara utama yang meningkatkan keberkesanan latihan ialah institusi, pelajar dan organisasi. Secara yang lebih terperinci kajian ini adalah bertujuan untuk:

- 1) Menilai peranan KUiTTHO dalam menentukan kesesuaian latihan industri terhadap para pelajar.
- 2) Mengukur tahap kesediaan pelajar KUiTTHO dalam menjalani latihan industri.
- 3) Mengukur tahap sokongan yang diberikan oleh pihak organisasi tempat latihan terhadap program latihan industri.
- 4) Memberi cadangan kepada KUiTTHO untuk meningkatkan keberkesanan latihan industri.

1.5 Kepentingan Kajian

Penyelidik berharap hasil dapatan kajian yang dijalankan dapat membantu pihak-pihak berikut :

1.5.1 Penyelidik

Penyelidik dapat mengenalpasti perkara-perkara yang meningkatkan keberkesanan latihan industri di KUiTTHO.

1.5.2 KUiTTHO

Memberi panduan kepada pihak KUiTTHO terutama pihak penyelar program latihan industri tentang perkara yang meningkatkan keberkesanan latihan industri dari perspektif pelajar Fakulti Kejuruteraan Kejuruteraan KUiTTHO yang pernah menjalani latihan industri. Memandangkan bidang kejuruteraan sentiasa mengalami perubahan teknologi, maka ia juga boleh memberi panduan kepada pihak KUiTTHO dalam menyelar program latihan industri selari dengan keperluan masa kini.

1.5.3 Pelajar

Melengkapkan pelajar dengan ilmu dan kemahiran yang berdaya saing, dinamik dan menepati keperluan industri.

1.5.4 Industri

Membantu pihak industri iaitu pihak firma-firma swasta dan badan-badan kerajaan yang terlibat dalam penempatan pelajar supaya mempertingkatkan lagi

mutu perancangan di masa-masa akan datang seterusnya boleh memberi faedah kepada pihak industri

1.6 Skop Kajian

Kajian adalah terbatas kepada pelajar Ijazah Sarjana Muda Kejuruteraan Awam, Ijazah Sarjana Muda Kejuruteraan Mekanikal dan Ijazah Sarjana Muda Kejuruteraan Elektrik (KUiTTHO) yang telah melalui program latihan industri di KUiTTHO..

1.7 Definisi Istilah

Di dalam penyelidikan ini, beberapa istilah telah digunakan. Pengertian kepada istilah yang digunakan adalah seperti berikut :

1.7.1 Keberkesanan

Mengikut Kamus Pelajar (1987 :370), perkataan keberkesanan berasal dari kata dasar 'kesan' yang bermaksud sesuatu yang timbul dari sesuatu kejadian. Jadi keberkesanan dalam kejadian ini menerangkan maksud akibat atas tindakan yang dijalankan ke atas program latihan industri di kalangan graduan KUiTTHO

1.7.2 Latihan Industri

Latihan industri pula menurut Mondy et al (1999) di dalam Laila Musa (2001) ditakrifkan sebagai bentuk pengambilan kerja yang melibatkan penempatan pelajar dalam melakukan kerja sementara, tanpa sebarang obligasi sama ada dari segi firma mengambalnya sebagai pekerja tetap atau pelajar berkenaan menerima jawatan tetap selepas tamat pengajian. Manakala Khair Bin Mohamad Yusof (1993) pula mentakrifkan bahawa program latihan industri merujuk kepada latihan pekerjaan khusus program latihan khas dalam menyediakan pekerja-pekerja mahir dimana. Kebiasaanya seseorang akan mengaplikasikan pengetahuan teori mereka ke dalam bentuk pekerjaan sebenar diluar sistem persekolahan bagi menimba pengalaman pekerjaan terhadap sesuatu.alam kajian ini. Dalam kajian ini program latihan industri adalah merujuk kepada matapelajaran amali atau latihan pratik yang wajib lulus dan di jalani oleh pelajar sebagai syarat untuk menamatkan pengajian mereka selama 2 bulan.

PTTA UTM
PERPUSTAKAAN TUNKU TUNJAI AMINAH

BAB II

KAJIAN LITERATUR

2.0 Pengenalan

Latihan industri diperlukan untuk meluaskan pengetahuan dan pengalaman dalam bidang pengkhususan pelajar. Ini disokong oleh kenyataan Fong Chan Ong (1994) di mana latihan industri diperkenalkan dalam kurikulum pendidikan sebagai satu usaha untuk menjadikan pendidikan dan latihan lebih berintegrasi dengan kemahiran yang diperlukan di negara ini.

Menurut Abdul Aziz Abd. Rahman (1998), latihan ditakrifkan sebagai satu kaedah yang bermaksud melatih, mempelajari cara menjalankan tugas di tempat kerja yang diatur khas. Latihan industri pula ialah latihan yang dijalankan di organisasi atau industri dalam jangkamasa yang telah ditetapkan untuk mendapatkan pengalaman sebenar dengan mempraktikkan apa yang dipelajari di universiti dan mempertingkatkan kemahiran yang diperlukan oleh sesuatu profession.

2.1 Amalan Latihan Industri di Negara Maju

Bentuk latihan industri yang cekap dapat dilihat perlaksanaanya di negara yang telah maju. Negara Jepun sebagai contoh, telah mengalami pertumbuhan sektor industri yang sangat pesat di mana produktivitiya begitu mengagumkan sejak empat dekad yang lalu. Menurut Thomas (1990), latihan yang dianjurkan oleh pihak industri menjurus kepada memperoleh pengalaman yang berstruktur dan melibatkan :

- 1) Peningkatan latihan dari mudah kepada yang lebih sukar
- 2) Menghubungkan kemajuan pelatih dengan jawatan di industri
- 3) Perancangan melibatkan pelatih dengan pelbagai bidang yang berkaitan untuk meluaskan pengalaman serta mendalami pengetahuan.

Sebagai contoh, pendekatan latihan yang digunakan di Syarikat Toyota menggunakan prinsip dan teknik kerja berkumpulan, pertukaran bidang tugas di dalam syarikat dan pengalaman kerja yang pelbagai. Ada ketikanya, pelatih diberikan tugas secara berkumpulan untuk menghasilkan sesuatu projek dengan tujuan untuk memudahkan berlakunya pertukaran pendapat serta informasi serta menggalakkan mereka mendapatkan kemahiran bekerja secara kumpulan. Pelatih juga didedahkan kepada tugas yang meluas dengan menukarkan mereka dari satu bahagian ke bahagian yang lain di samping dapat mempertingkatkan keupayaan untuk menyesuaikan diri dalam situasi kerja yang berlainan. Matlamat kemahiran menuju ke arah penguasaan kemahiran yang pelbagai serta mengelakkan pengkhususan, kemahiran yang mendalam dan sempit untuk menggalakkan pelatih menambah sebanyak yang boleh pengetahuan yang sedia ada (Thomas, 1990).

2.2 Tujuan Latihan Industri

Secara amnya, latihan industri adalah bertujuan untuk memberi pendedahan kepada suasana pekerjaan yang sebenar di samping mendapatkan kemahiran untuk sesuatu kerjaya yang diceburi di samping menghasilkan graduan yang berkualiti dan professional. Pelajar yang menjalankan latihan industri biasanya dinilai dari aspek etika kerja, kecekapan kerja, kepimpinan, ketrampilan serta keberkesanan berkomunikasi.

Merujuk Noorazah Ibrahim (1998), antara bidang tugas yang terlibat dalam latihan industri ini ialah pembangunan sistem samada secara berkumpulan atau individu juga penggunaan pengaplikasian. Bidang latihan industri ini memberikan pendedahan dan pengetahuan asas cara pelaksanaan kerja berkaitan penelitian, pemahaman, penjelasan, mengenalpasti dan juga penyediaan prosedur untuk dijadikan panduan.

Walaupun begitu, sesuatu latihan industri itu perlulah dirancang dengan teliti agar hasilnya berkesan kepada semua pihak yang berkepentingan. Perancangan teliti yang dimaksudkan ialah menentukan kehendak latihan, tujuan, menyediakan jadual dan nilai kemajuan, masalah serta kelemahan.

BIBLIOGRAFI

Abdul Aziz Abd Rahman (1998). "Pengurusan Korporat (Latihan di Tempat Kerja)". Dewan Masyarakat. 63

Cheeseman, J. (1994). "How Managers Can Help". *Professional Safety*. 39(10): 24-27

Cohen, Louis dan Manion, Lawrence (1994). "Research Methods In Education." London: Rout Ledge

Deobold P. Van Dilen (1998). "Memahami Penyelidikan Pendidikan". London :Rout Ledge

Fong Chan Ong (1994). "Pendidikan dan Latihan Ke Arah Mencapai Wawasan 2020" dalam Ibrahim Abu Shah. "Perspektif Sumber Manusia Ke Arah Mencapai Wawasan 2020". Ampang, Hulu Kelang, Selangor : Dewan Bahasa dan Pustaka. 3-23

Georgenson, D. I. (1982). "The Problem of Transfer Calls for Partnership". *Training and Development Journal*. 36(10):75-77

Hajah Noresah Baharom (2000). "Kamus Dewan. Edisi 3". Dewan Bahasa dan Pustaka. Kementerian Pendidikan Malaysia, Kuala Lumpur

Hatcher . J (1995). "From Apprentice To Instructor : Work Ethic In Apprenticeship Training". *Journal Of Industry Teaching Education*. 83 (1), 24-25

Ismail Aasis (1999). "Tinjauan ke Aatas Keberkesanan Program Latihan Industri di Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah". KUiTTHO : Projek Sarjana

Kartini Kamarulzaman (2001). "Tinjauan Mengenai Keperluan Latihan Industri Dalam Latihan Pensyarah Politeknik : Satu Kajian Kes Di Kalangan Graduan Sarjana Pendidikan (Teknikal) di Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn". KUiTTHO : Projek Sarjana

Khair Bin Mohamad Yusof (1993) . "Rangka Kerja Baru untuk Vokasional " *Jurnal Pendidikan*, Jilid 37 Keluaran 8 Jun 1993. Kementerian Pendidikan Malaysia. Kuala Lumpur.

Khairiani, Hafizah, Nik Ahmad Rizal (2001). "Perspektif Pelajar Sarjana Muda Kejuruteraan Mekanikal KUiTTHO Terhadap Keberkesanan Latihan Industri". KUiTTHO : Projek Sarjana

KUiTTHO (2001). " Program Latihan Industri di KUiTTHO (2001)". KUiTTHO, Batu Pahat Johor

Laila Musa (2001). " Persepsi pelajar diploma Akauntansi terhadap program Latihan Industri: Tinjauan di Politeknik Sultan Abdul Halim Muadzam Shah, Jitra Kedah". Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn : Projek Sarjana Pendidikan.

Mohd Najib Abdul Ghafar (1999). "Penyelidikan Pendidikan". UTM Skudai

Hatcher . J (1995). "From Apprentice To Instructor : Work Ethic In Apprenticeship Training". *Journal Of Industry Teaching Education*. 83 (1), 24-25

Ismail Aasis (1999). "Tinjauan ke Aatas Keberkesanan Program Latihan Industri di Politeknik Sultan Haji Ahmad Shah". KUiTTHO : Projek Sarjana

Kartini Kamarulzaman (2001). "Tinjauan Mengenai Keperluan Latihan Industri Dalam Latihan Pensyarah Politeknik : Satu Kajian Kes Di Kalangan Graduan Sarjana Pendidikan (Teknikal) di Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn". KUiTTHO : Projek Sarjana

Khair Bin Mohamad Yusof (1993). "Rangka Kerja Baru untuk Vokasional " *Jurnal Pendidikan*, Jilid 37 Keluaran 8 Jun 1993. Kementerian Pendidikan Malaysia. Kuala Lumpur.

Khairiani, Hafizah, Nik Ahmad Rizal (2001). "Perspektif Pelajar Sarjana Muda Kejuruteraan Mekanikal KUiTTHO Terhadap Keberkesanan Latihan Industri". KUiTTHO : Projek Sarjana

KUiTTHO (2001). " Program Latihan Industri di KUiTTHO (2001)". KUiTTHO, Batu Pahat Johor

Laila Musa (2001). " Persepsi pelajar diploma Akauntansi terhadap program Latihan Industri: Tinjauan di Politeknik Sultan Abdul Halim Muadzam Shah, Jitra Kedah". Kolej Universiti Teknologi Tun Hussein Onn : Projek Sarjana Pendidikan.

Mohd Najib Abdul Ghafar (1999). "Penyelidikan Pendidikan". UTM Skudai

Mondy, R.W.Noel.R.M dan Premeaux, Shane R (1999), "Human Resource Management". International Edition. New Jersey: Prentice hall International. Inc

Nor Mohd Zulkarnain (1997). "Keberkesanan Latihan : Pengalaman Sebuah Agensi Pengembangan Di Malaysia. Universiti Putra Malaysia : Tesis Sarjana

Ramlee Mustapha (1999). "Pengintegrasian Akademik Dan Vokasional : Cabaran Pendidikan Alaf Baru". *Jurnal Teknologi*. 32(e). UTM. 11-22

Robyn Peterson (1992). "Handbook of Practical Program Evaluation". London : Kegan

R. Murray Thomas (1990). "International Comparative Education Practices, Issues & Prospect." Smith Barbara U.S.A. Pegamon Press U. of California.

Yahaya Emat (1993). "Cabaran Dan Strategi Pendidikan Teknik Dan Vokasional Ke Arah Mencapai Wawasan 2020". *Jurnal Pendidikan*, Jilid 37 Keluaran 8 Jun 1993. Kementerian Pendidikan Malaysia. Kuala Lumpur.

_____. "Buku Panduan Latihan Industri Fakulti Kejuruteraan"
(2000). Univeriti Teknologi Malaysia Skudai Johor.

_____. "Buku Panduan Latihan Industri Fakulti Kejuruteraan"
(2002). Kolej Univeriti Teknologi Tun Hussein Onn, Batu Pahat, Johor.